

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งในการหาประสิทธิภาพนั้น ผู้ศึกษาได้นำชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมในชุดกิจกรรม จำนวน 6 ชุด และการทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความเป็นพลเมืองดี จำนวน 20 ข้อ หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี โดยใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง โดยรายละเอียดของการประเมินเป็นแบบประเมินกำหนดพฤติกรรม 6 ด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์ ความเอื้อเฟื้อ ด้านความสามัคคี ด้านความมีวินัย ด้านความประหยัด ด้านความรับผิดชอบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 3 ระดับ นำผลการประเมินที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดตาราง 2-9

ตาราง 2 แสดงการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

								n = 13
จำนวน (คน)	คะแนนระหว่างเรียน (E ₁)						รวม	ทดสอบ หลังเรียน (E ₂) (260)
	ชุดที่ 1 (377)	ชุดที่ 2 (403)	ชุดที่ 3 (403)	ชุดที่ 4 (403)	ชุดที่ 5 (481)	ชุดที่ 6 (481)		
13	318	332	329	331	404	395	2109	214
ร้อยละ							82.77	82.31

จากตาราง 2 พบว่าชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง มีประสิทธิภาพ 82.77/ 82.31 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี โดยใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง

ผู้ศึกษาได้ศึกษาการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี โดยการประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง โดยกำหนดพฤติกรรม 6 ด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์ ความเอื้อเฟื้อ ความสามัคคี ความมีวินัย ความประหยัด ความรับผิดชอบ ได้ผลดังตาราง 3-8

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยร้อยละการพัฒนามีผลเมืองดี ด้านความซื่อสัตย์

คุณธรรม จริยธรรม	μ	σ	แปลผล
ด้านความซื่อสัตย์ที่มีต่อตนเอง			
1. นักเรียนไม่ลอกการบ้านของเพื่อน แม้ว่าจะทำไม่ได้	2.92	0.28	ดี
2. ไม่พูดโกหกเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตน	2.46	0.52	พอใช้
3. นักเรียนจะยืมของเพื่อนต้องบอกเพื่อนก่อนทุกครั้ง แม้เพื่อนๆ จะปฏิเสธก็ตาม	2.69	0.48	ดี
ด้านความซื่อสัตย์ที่มีต่อผู้อื่น			
4. ไม่ขโมยทรัพย์สินของผู้อื่น	2.77	0.44	ดี
5. ไม่ทุจริตในการสอบ	2.54	0.52	ดี
6. หากนักเรียนไปซื้อของ เมื่อได้รับเงินทอนเกินนักเรียน ก็คืนให้เจ้าของร้าน	2.46	0.52	พอใช้
ด้านความซื่อสัตย์ที่มีต่อสังคม			
7. เมื่อพบเห็นสิ่งของที่มียุทธค่ามากหรือน้อยก็ตาม นำส่ง คืนหรือตามหาเจ้าของ	2.62	0.51	ดี
8. ไม่ลักขโมยสิ่งของที่ใช้โดยส่วนรวม	2.77	0.44	ดี
9. ส่งคืนสิ่งของที่ยืมมาจากส่วนรวมทุกครั้ง	2.69	0.48	ดี
10. ยอมรับผิดเมื่อทำความเสียหายให้กับส่วนรวม	2.85	0.38	ดี
ผลรวมเฉลี่ย	2.68	0.20	ดี

จากตาราง 3 พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนามีผลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.68 ซึ่งอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายพฤติกรรมพบว่า รายการที่ 1 นักเรียนไม่ลอกการบ้านของเพื่อน แม้ว่าจะทำไม่ได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.92 อยู่ในระดับดี รายการที่ 2 ไม่พูดโกหกเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตน และรายการที่ 6 หากนักเรียนไปซื้อของ เมื่อได้รับเงินทอนเกินนักเรียนก็คืนให้เจ้าของร้าน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2.46 อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนรายการอ่าน ๆ มีค่าเฉลี่ย 2.85, 2.77, 2.69, 2.62, 2.54 ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยร้อยละการพัฒนามีผลเมืองดี ด้านความเอื้อเฟื้อ

คุณธรรม จริยธรรม	μ	σ	แปลผล
ด้านความเอื้อเฟื้อที่มีต่อตนเอง			
1. บริจาคทรัพย์หรือสิ่งของช่วยเหลือผู้ที่ได้รับ ความเดือดร้อน	2.85	0.38	ดี
2. บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	2.62	0.51	ดี
3. ช่วยเพื่อนทำความสะอาดห้องเรียนแม้ไม่ใช่เวรของตน	2.69	0.48	ดี
ด้านความเอื้อเฟื้อที่มีต่อผู้อื่น			
4. แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อนด้วยความเต็มใจ	2.85	0.38	ดี
5. ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน เมื่อเพื่อนไม่มี หรือลืมนำมา	2.77	0.44	ดี
6. อธิบายและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนเสมอหาก นักเรียนเข้าใจในเรื่องที่เพื่อนถาม	2.85	0.38	ดี
ด้านความเอื้อเฟื้อที่มีต่อสังคม			
7. ไม่เคยนำของส่วนรวมมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	2.77	0.44	ดี
8. เต็มใจที่จะเก็บขยะทั้งในและนอกโรงเรียน	2.92	0.28	ดี
9. บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	2.85	0.38	ดี
10. บริจาคเงิน สิ่งของ เครื่องใช้ช่วยผู้ประสบภัยตามกำลัง	2.92	0.28	ดี
ผลรวมเฉลี่ย	2.81	0.17	ดี

จากตาราง 4 พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนามีผลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ด้านความเอื้อเฟื้อ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.81 ซึ่งอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายพฤติกรรมพบว่า รายการที่ 10 นักเรียนช่วยเหลืองานในห้องเรียนสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.92 อยู่ในระดับดี รายการที่ 2 บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2.46 อยู่ในระดับดี ส่วนรายการอ่าน ๆ มีค่าเฉลี่ย 2.85, 2.77, 2.69 ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยร้อยละการพัฒนามีผลเมืองดีด้านความสามัคคี

คุณธรรม จริยธรรม	μ	σ	แปลผล
ด้านความสามัคคีที่มีต่อตนเอง			
1. มีความสามัคคีในหมู่คณะ	2.92	0.28	ดี
2. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	2.38	0.51	พอใช้
3. เมื่อมีการนัดหมายเพื่อพบปะ หรือประชุม ข้าพเจ้าไปตรงเวลาทุกครั้ง	2.85	0.38	ดี
ด้านความสามัคคีที่มีต่อผู้อื่น			
4. ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น	2.77	0.44	ดี
5. ช่วยเหลือครูและผู้อื่นในการทำงานต่างๆ เสมอ	2.69	0.48	ดี
6. แสดงไมตรีและความหวังดีต่อเพื่อน ช่วยเหลือผู้อื่นต่างๆ โดยเต็มใจ	2.77	0.44	ดี
ด้านความสามัคคีที่มีต่อสังคม			
7. ร่วมกันแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาขณะปฏิบัติกิจกรรม	2.85	0.38	ดี
8. ไม่ทำลายทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน	2.77	0.44	ดี
9. ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งในโรงเรียนและชุมชน	2.92	0.28	ดี
10. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนและชุมชนด้วยความเต็มใจ	2.85	0.38	ดี
ผลรวมเฉลี่ย	2.78	0.19	ดี

จากตาราง 5 พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนามีผลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ด้านความสามัคคีมีค่าเฉลี่ยรวม 2.78 ซึ่งอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายการพฤติกรรมพบว่า รายการที่ 1 มีความสามัคคีในหมู่คณะ และรายการที่ 9 ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งในโรงเรียนและชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.92 อยู่ในระดับดี รายการที่ 2 เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2.38 อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนรายการอ่าน ๆ มีค่าเฉลี่ย 2.85, 2.77, 2.69 ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยร้อยละการพัฒนาคำเป็นพลเมืองดี ด้านความมีวินัย

คุณธรรม จริยธรรม	μ	σ	แปลผล
ด้านความมีวินัยที่มีต่อตนเอง			
1. แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน	2.92	0.28	ดี
2. ส่งงานตามเวลาที่กำหนด	2.62	0.51	ดี
3. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความมีระเบียบวินัย	2.85	0.38	ดี
ด้านความมีวินัยที่มีต่อผู้อื่น			
4. เมื่อพบคุณครูในโรงเรียน หรือคุณครูจากโรงเรียนอื่น นักเรียนจะทำความเคารพ แม้ว่าจะไม่เคยรู้จัก	2.77	0.44	ดี
5. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันตรงตามเวลาที่เหมาะสมทุกวัน	2.69	0.48	ดี
6. เข้าแถวซื้ออาหาร หรือขนมทุกครั้ง	2.77	0.44	ดี
ด้านความมีวินัยที่มีต่อสังคม			
7. ทิ้งเศษกระดาษหรือขยะลงในถังทุกครั้ง	2.85	0.38	ดี
8. ไม่วิ่งเล่นและไม่ส่งเสียงดังในห้องเรียน	2.77	0.44	ดี
9. เข้าแถวขึ้นรถโดยสารอย่างเป็นระเบียบ	2.92	0.28	ดี
10. ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว และโรงเรียน เช่น รดน้ำต้นไม้ ช่วยครูจัดป้ายนิเทศ ช่วยกิจกรรมของ โรงเรียนและชุมชน	2.92	0.28	ดี
ผลรวมเฉลี่ย	2.81	0.18	ดี

จากตาราง 6 พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาคำเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ด้านความมีวินัย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.81 ซึ่งอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายพฤติกรรมพบว่า รายการที่ 1 แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน รายการที่ 9 ส่งงานตามเวลาที่กำหนด และรายการที่ 10 ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว และโรงเรียน เช่น รดน้ำต้นไม้ ช่วยครูจัดป้ายนิเทศ ช่วยกิจกรรมของโรงเรียนและชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.92 อยู่ในระดับดี รายการที่ 2 ส่งงานตามเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2.62 อยู่ในระดับดี ส่วนรายการอ่าน ๆ มีค่าเฉลี่ย 2.85, 2.77, 2.69 ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยร้อยละการพัฒนามีผลเมืองดี ด้านความประหยัด

คุณธรรม จริยธรรม	μ	σ	แปลผล
ด้านความประหยัดที่มีต่อตนเอง			
1. กำหนดการใช้จ่ายอย่างมีระเบียบ	2.85	0.38	ดี
2. ใช้จ่ายด้วยความรอบคอบ ซื้อแต่สิ่งที่จำเป็นต้องใช้	2.92	0.28	ดี
3. ใช้สิ่งของที่มีอยู่ให้คุ้มค่า โดยไม่ซื้อใหม่หากยังไม่ชำรุดจน ใช้การไม่ได้	2.85	0.38	ดี
ด้านความประหยัดที่มีต่อผู้อื่น			
4. ช่วยผู้ปกครองประหยัดได้โดยการไม่จ่ายเงินที่ได้รับจาก ผู้ปกครองจนหมด แต่ละเหลือเก็บไว้บ้าง	2.46	0.52	พอใช้
5. รู้จักถนอม เก็บรักษา ซ่อมแซมของใช้ ไม่ทิ้งขว้าง ให้เสียหาย	2.69	0.48	ดี
6. ใช้สิ่งของที่ยืมผู้อื่นมาด้วยความระมัดระวัง อย่าให้เปลือง เกินความจำเป็น	2.77	0.44	ดี
ด้านความประหยัดที่มีต่อสังคม			
7. เห็นไฟฟ้าหรือก๊อกน้ำเปิดทิ้งไว้จะเข้าไปปิดทันที	2.69	0.48	ดี
8. ไม่ทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน	2.77	0.44	ดี
9. อนุรักษ์และรักษาศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	2.69	0.48	ดี
10. ใช้รถโดยสารแทนรถส่วนตัว เพื่อช่วยชาติประหยัดน้ำมัน	2.62	0.51	ดี
เฉลี่ย	2.75	0.11	ดี

จากตาราง 7 พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนามีผลเมืองดี
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ด้านความประหยัด
 มีค่าเฉลี่ยรวม 2.75 ซึ่งอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายการพฤติกรรมพบว่า รายการที่ 2 ใช้จ่ายด้วยความ
 รอบคอบ ซื้อแต่สิ่งที่จำเป็นต้องใช้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.92 อยู่ในระดับดี รายการที่ 4 ช่วยผู้ปกครอง
 ประหยัดได้โดยการไม่จ่ายเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองจนหมด แต่ละเหลือเก็บไว้บ้าง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
 2.46 อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนรายการอ่าน ๆ มีค่าเฉลี่ย 2.85, 2.77, 2.69 และ 2.62 ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยร้อยละการพัฒนาคำเป็นพลเมืองดี ด้านความรับผิดชอบ

คุณธรรม จริยธรรม	μ	σ	แปลผล
ด้านความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง			
1. มาโรงเรียนสม่ำเสมอ ไม่ขาดเรียน	2.85	0.38	ดี
2. มีความขยันและตั้งใจเรียนหนังสือ	2.62	0.51	ดี
3. เป็นผู้ที่รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	2.69	0.48	ดี
ด้านความรับผิดชอบที่มีต่อผู้อื่น			
4. เมื่อนักเรียนทำผิดระเบียบหรือทำของส่วนรวมเสียหาย นักเรียนกล้าที่จะรับความจริง	2.92	0.28	ดี
5. เสียสละในส่วนแบ่งของตนที่ได้รับมาให้กับผู้ที่ไม่ขาดแคลน และมีความจำเป็นกว่า	2.69	0.48	ดี
6. นักเรียนรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบต่อครอบครัว	2.69	0.48	ดี
ด้านความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม			
7. เสียสละในส่วนแบ่งของตนที่ได้รับมาให้กับผู้ที่ไม่ ขาดแคลนและมีความจำเป็นกว่า	2.38	0.51	พอใช้
8. ทำการบ้านและงานอื่นที่มอบหมายให้เสร็จเรียบร้อยอยู่เสมอ	2.69	0.48	ดี
9. เมื่อทราบว่าทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียนเสียหาย นักเรียน จะแจ้งให้คุณครูทราบทุกครั้ง	2.69	0.48	ดี
10. มีความกระตือรือร้นในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนและชุมชน	2.54	0.52	ดี
ผลรวมเฉลี่ย	2.68	0.20	ดี

จากตาราง 8 พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาคำเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.68 ซึ่งอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายการพฤติกรรมพบว่า รายการที่ 4 เมื่อนักเรียนทำผิดระเบียบหรือทำของส่วนรวมเสียหายนักเรียนกล้าที่จะรับความจริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.92 อยู่ในระดับดี รายการที่ 7 เสียสละในส่วนแบ่งของตนที่ได้รับมาให้กับผู้ที่ไม่ขาดแคลนและมีความจำเป็นกว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2.38 อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนรายการอ่าน ๆ มีค่าเฉลี่ย 2.85, 2.69 และ 2.54 ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยร้อยละการพัฒนากความเป็นพลเมืองดี มีต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
ด้านความซื่อสัตย์ ความเอื้อเฟื้อ ความสามัคคี ความมีวินัย ความประหยัด ความรับผิดชอบ

ความเป็นพลเมืองดี	μ	σ	แปลผล
ความเป็นพลเมืองดีที่มีต่อตนเอง	2.76	0.18	ดี
ความเป็นพลเมืองดีที่มีต่อผู้อื่น	2.72	0.22	ดี
ความเป็นพลเมืองดีที่มีต่อสังคม	2.71	0.14	ดี
ผลรวมเฉลี่ย	2.72	0.13	ดี

จากตาราง 9 พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนากความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 2.72 อยู่ใน
ระดับดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยการพัฒนากความเป็นพลเมืองดี เป็นรายด้านพบว่า คุณธรรม จริยธรรม
ที่มีต่อตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.76 อยู่ในระดับดี คุณธรรม จริยธรรมที่มีต่อผู้อื่น
มีค่าเฉลี่ย 2.72 อยู่ในระดับดี และคุณธรรม จริยธรรมที่มีต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีค่าเฉลี่ย
2.71 อยู่ในระดับดี